



**Generalitat
de Catalunya**

Procés participatiu Taules Participació Social de justícia

Informe de resultats de la sessió

Sessió temàtica àmbit Actors

16 de Març de 2021

participa.gencat.cat

Unitat impulsora del procés participatiu

Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima del Departament de Justícia

Unitat que acompanya

DG de Participació Ciutadana

Empresa dinamitzadora i que redacta l'informe

Gabinet Ceres

Contingut

1	Introducció.....	4
1.1	Antecedents i context	4
1.2	Objectius del procés participatiu.....	4
1.3	Eixos del procés participatiu	4
1.4	Fases del procés participatiu	5
1.5	Dinàmica de la sessió.....	5
2	Assistència i participació	7
2.1	Perfil dels participants.....	7
2.2	Llistat d'entitats participants.....	7
3	Recull d'aportacions	9
3.1	Eix 1: Ens locals.....	9
3.1.1	Ajuntaments.....	9
3.1.2	Consells Comarcals.....	9
3.1.3	Altres perfils	10
3.2	Eix 2: Altres departaments de la Generalitat de Catalunya.....	10
3.3	Víctimes i victimaris.....	11
3.3.1	Víctimes.....	11
3.3.2	Victimaris.....	12
3.3.3	Altres observacions	12
4	Annex I. Pissarres virtuals elaborades a través del debat grupal	14
4.1	Eix 1: Ens locals.....	14
4.2	Eix 2: Altres departaments de la Generalitat.....	14
4.3	Eix 3: Víctimes i victimaris.....	15
5	Annex II. Resultats de l'enquesta d'avaluació de les sessions.....	16

1 Introducció

La Direcció General de Participació Ciutadana i Processos Electorals d'una banda, i la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima, de l'altre, han col·laborat per desenvolupar aquest procés de participació ciutadana que té per objectiu que els agents implicats puguin contribuir amb reflexió, propostes i contingut a aquest nou model, més enllà del decret.

1.1 Antecedents i context

La Llei orgànica 1/1979, de 26 de setembre, general penitenciària, preveu que amb la finalitat d'obtenir la recuperació social de les persones internes en règims ordinari i obert, es pot sol·licitar la col·laboració i la participació de la ciutadania i d'institucions o associacions públiques o privades que s'ocupin de la resocialització dels reclusos. En aquest sentit i per tal de potenciar i regular la participació de les entitats col·laboradores i de voluntariat, l'any 2005, mitjançant resolució del conseller de Justícia de 17 de novembre, es va crear la Taula de Participació Social (TPS) en l'àmbit penal i penitenciari. L'any 2009 es va publicar l'Ordre JUS/370/2009, de regulació de les taules de participació social en l'àmbit penal i penitenciari, mitjançant les quals es van crear les taules de segon nivell, és a dir, TPS per a cada centre penitenciari. Les taules de participació social han suposat un canvi de paradigma en las relaciones entre l'Administració i la societat civil. Es tracta d'un nou model de gestió i organització. Desenvolupar les TPS vol dir impulsar un model de treball compartit basat en l'anàlisi i millora de les polítiques d'execució penal, amb la participació dels diferents actors: administració i societat civil. Des del darrer trimestre de 2017 el Departament de Justícia té com a objectiu constituir taules d'àmbit territorial on treballin de forma conjunta els diferents serveis de l'execució penal i l'atenció a les víctimes.

1.2 Objectius del procés participatiu

La finalitat del procés participatiu és disposar de propostes de configuració de les TPS territorials de l'execució penal a l'àmbit de Tarragona i Girona, que integrin els diferents serveis de l'execució penal, tenint en compte les peculiaritats territorials.

- ➔ Identificar els actors que han de formar-ne part, així com les estratègies per a implicar-los.
- ➔ Identificar els continguts i els límits de les TPS territorials.
- ➔ Recollir recomanacions que permetin establir un model organitzatiu.
- ➔ Identificar els trets diferencials propis del territori que tenen efectes en l'organització.

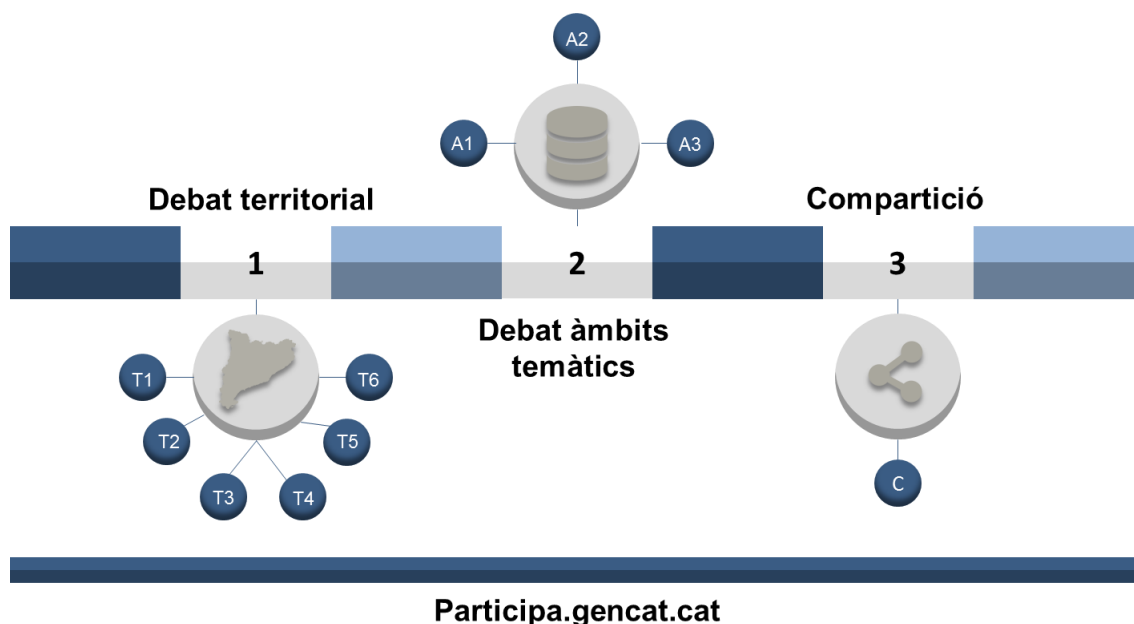
1.3 Eixos del procés participatiu

El debat s'ha articulats a través de 3 àmbits temàtics:

1. Actors que haurien de formar part de les TPS Territorials
2. Continguts que haurien de tractar les TPS Territorials i límits

3. Model organitzatiu que podrien tenir les TPS Territorials

1.4 Fases del procés participatiu



Les diferents fases en que s'ha organitzat el procés persegueixen els següents objectius específics:

1. **Debat territorial.** Sessions a nivell de territori que pretenen ser un espai de reflexió i debat entorn propostes de configuració de les TPS territorials, amb personal tècnic i directiu de l'administració, les entitats i ens locals i comarcals vinculades a l'execució penal i l'atenció a les víctimes, des d'un punt de vista del territori i de les seves particularitats.
2. **Debat àmbit temàtics.** Sessions temàtiques que tenen com a finalitat presentar les aportacions recollides a nivell territorial en les anteriors sessions, aprofundir en aspectes que puguin ser d'interès en cadascun dels àmbits treballats, actors, continguts i límits i model organitzatiu, i validar la seva adaptació a nivell general i a nivell territorial.
3. **Compartició.** Sessió conjunta entre tots els agents dels diferents territoris que permetin conèixer els resultats globals obtinguts durant tot el procés de reflexió i debat.

1.5 Dinàmica de la sessió

La dinàmica seguida durant aquestes sessions han seguit la següent estructura:

1. Benvinguda, presentació del procés i de les aportacions recollides durant les sessions territorials.

2. Debat grupal mitjançant la tècnica “cafè del món”, entorn els següents temes:
 - a. Ens locals: qui ha de ser-ne membre i com se’ls pot implicar
 - b. Altres departaments de la Generalitat: com i quan han de participar i com se’ls pot implicar
 - c. Víctimes i victimaris: com i quan han de participar
3. Presentació en plenari de les aportacions recollides per a cada àmbit.
4. Consulta entorn les següents qüestions:
 - a. Quin equilibri penseu que hi hauria d’haver de representació entre administració i entitats?
 - b. En relació a les entitats de gestió delegada, com haurien d’estar representades?
5. Avaluació de la sessió
6. Cloenda

La sessió s’ha realitzat mitjançant l’ús de la plataforma de videoconferència Zoom i de la plataforma de debat virtual Miro, facilitant instruccions d’ús a les persones inscrites a través del [Participa.gencat.cat](https://participa.gencat.cat) per tal de facilitar l’accessibilitat al Zoom. En el cas del Miro, han estat les persones moderadores les que l’han gestionat, compartint-la en pantalla amb les persones participants i afavorint així la seva concentració en el debat.

2 Assistència i participació

2.1 Perfil dels participants

A la sessió, han participat un total de 30 persones, amb les següents característiques.

Taula 2. Gènere de les persones participants

DEMARCACIÓ	Persones participants	% Dones	% Homes
Barcelona	1	0%	100%
Camp de Tarragona	8	100%	0%
Girona	6	83%	17%
Lleida	6	67%	33%
Terres de l'Ebre	9	89%	11%
Total	30	83%	17%

2.2 Llistat d'entitats participants

A continuació es presenta el llistat d'entitats participants a la sessió.

Taula 3. Llistat d'entitats participants

ENTITATS REPRESENTADES	Nombre participants (persones)
Agrupació Defensa Forestal	1
Associació Antisida de Lleida	1
Associació de Serveis Integrals de Futur	1
Associació Socioeducativa Joventut i Vida	1
Associació TALMA	1
Caritas Amposta	1
Centre Penitenciari de Règim Obert de Lleida	1
Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre	1
Consorti centre d'acolliment i serveis socials La Sopa	1

ENTITATS REPRESENTADES	Nombre participants (persones)
Cooperativa Suara	1
CPLL	1
Creu Roja	1
Equip medi obert Justícia Juvenil (Dep. Justícia)	2
Departament de Justícia	1
Equip de mediació i assessorament tècnic menors	2
Fundació AGI	1
Fundació ASPROS	1
Fundació pel Suport social i Solidari	1
Fundació Pere Mata Terres de l'Ebre	2
Fundació Sant Antoni Abat	1
ICS	1
INTRESS	1
Jutjat degà d'Amposta	1
OAVD de Tarragona	1
Projecte Home	1
Servei d'Intervenció Especialitzada Terres de l'Ebre	1
SSAP Girona	1
Total	30

3 Recull d'aportacions

Les aportacions recollides a la sessió temàtica referent a Actors, s'estructuren en base a tres eixos concrets:

1. Ens locals
2. Altres departaments de la Generalitat
3. Víctimes i victimaris

3.1 Eix 1: Ens locals

En relació a aquest eix, les persones participants han fet aportacions que permeten aprofundir en quins han de ser concretament els representants dels ens locals membres de les TPS territorials i com se'ls pot implicar per a que hi participin.

3.1.1 Ajuntaments

En relació als actors concrets que haurien de representar els Ajuntaments, s'han concretat els següents:

- Responsable tècnic de Serveis Socials, doncs són els que tenen major coneixement de les carències.
- Coordinador de Serveis Socials de Barri
- Càrrecs polítics, però puntualment, quan calgui implicació política, per sintetitzar i prioritzar demandes
- Responsable Pla de Barris
- SIAD
- Educador Social, educador de carrer
- SAH, Servei d'Atenció a l'Home

Tots aquests perfils dependran de si existeixen o no i es plantegen com a representació de municipis de més de 20.000 habitants.

Les estratègies d'implicació d'aquests actors han estat:

- En relació al responsable tècnic de Serveis Socials, es planteja que cal fer-los jugar un paper d'interlocutors clau a la TPS, al ser un gran coneixedor de les necessitats de l'entorn, però també de les necessitats i programes dels Centres Oberts i en general dels serveis de gestió penal del territori en el que treballen
- En relació a tots aquests perfils, en general, haurien de compartir interès a participar-hi, doncs comparteixen necessitats comunes, col·lectius atesos, etc.

3.1.2 Consells Comarcals

Els actors plantejats com a representants dels Consells Comarcals serien:

- Coordinadora de Serveis Socials, figura cabdal pel seu coneixement, per estar a tots els àmbits .
- SIAD

Només s'ha recollit una estratègia d'implicació en relació a aquests perfils:

- Fent-los jugar un paper d'Interlocutors clau a la TPS. No obstant, al ser un perfil amb moltes responsabilitats, hauria de poder delegar en algú del seu equip aquesta funció quan no tingui disponibilitat.

3.1.3 Altres perfils

A banda dels anteriors, el debat ha comportat una reflexió entorn altres perfils que caldria que fossin també membres de les TPS i no tant col·laboradors tal i com preveu l'ordre. Serien:

- Cossos de seguretat tant Policia Local, com Mossos. Caldria que fossin membres de les TPS per aconseguir un paper més mediador, no repressor. per provocar un canvi de "Xip".

No hi ha acord entre totes les persones participants en que hagin de ser membres de les TPS territorials.

- Salut Mental, per la seva vinculació amb justícia i perquè es consideren recursos molt necessaris.
- CAS, addiccions, per la seva vinculació amb justícia i perquè es consideren recursos molt necessaris.
- Joventut
- Centres d'acollida de persones sense llar

3.2 Eix 2: Altres departaments de la Generalitat de Catalunya

Aquest eix ha permès concretar les àrees i perfils de representants de la resta de departaments de la Generalitat, a excepció de justícia, que podrien ser col·laboradors de les TPS territorials, incidint també en com i quan podrien participar.

Les aportacions han estat les següents:

- DEPARTAMENT DE TREBALL, AFERS SOCIALS I FAMÍLIA
 - SIE -En la part d'atenció a les víctimes (dones).
 - SOC - Personal tècnic, quan es tracés de temes d'ocupació de persones penades o de capacitació.
 - Equips infància - DGAIA, centres d'acollida, centres residencials.. Per temes penals infantils i juvenils.
 - Joventut - Prevenció delictiva dels joves.
 - Igualtat - Temes d'igualtat en l'àmbit laboral. Protocols d'assetjament sexual en l'àmbit laboral.
 - Servei d'atenció a les persones (gent gran, discapacitat intel·lectual i salut mental) - Gestió de places de residències i centres d'atenció diürna, avaluació de discapacitats (CAD). Per facilitar la derivació.
- DEPARTAMENT DE SALUT
 - Metges de capçalera sensibilitzats en violència masclista i llevadores - En temes de violència de gènere en l'àmbit penal.

- Xarxa salut mental (CSMIC, CSM) - En temes de salut mental de víctimes i victimaris.
- CAS - Quan intervinguin temes d'addiccions.
- DEPARTAMENT D'INTERIOR
 - Mossos d'esquadra, GAV - Per temes d'atenció a la víctima.
 - Unitat responsable de menors – UME - Temes penals relacionats amb menors.
 - 112 - Per activació de protocols d'intervenció.
- DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ
 - Escoles adults i altres - Capacitació tant de joves com d'adults per a la reinserció laboral
 - EAP equip atenció psicopedagògica - Temes penals relacionats amb menors.
- DEPARTAMENT D'EMPRESA I CONEIXEMENT
 - Universitats dels territoris - Per generar coneixement teòric en molts temes diversos.
- DEPARTAMENT DE TERRITORI I SOSTENIBILITAT
 - Taula d'habitatge – Facilitació d'habitatge per a la reinserció.
- DEPARTAMENT DE CULTURA
 - No es precisa l'àrea que caldria implicar, però sí que es planteja la necessitat de promocionar l'accés a la cultura a usuaris de l'execució penal i l'atenció a les víctimes.
- DEPARTAMENT DE PRESIDÈNCIA
 - ICD - En l'àmbit d'atenció a les víctimes, apoderament a les dones a nivell preventiu, protocol d'abordatge de violències masclistes, temes relacionats amb victimaris, tracta de dones. En temes d'igualtat en general.
 - Secretaria d'Esports - Per temes preventius, per vincular joves amb activitats esportives.

3.3 Víctimes i victimaris

El debat en aquest eix s'ha centrat en com i quan haurien de participar aquests perfils com a col·laboradors de les TPS territorials.

3.3.1 Víctimes

En relació a com haurien de participar-hi, es proposa:

- És important recollir la seva opinió, escoltar la seva veu.
- Se les podria implicar a través de les associacions de víctimes i/o dels serveis especialitzats.

- Es podria també recopilar el seu feedback sobre la seva intervenció (pre i post). Tenir informació sobre les seves expectatives i els resultats de la intervenció des de la seva visió.
- Caldria habilitar un suport perquè les persones que tinguin alguna discapacitat puguin participar també en aquests espais.

En relació al quan caldria que participessin, s'ha recollit:

- La necessitat de que tot el procés incorpori la perspectiva de la víctima.
- Caldria ser capaç de recollir les seves necessitats i que aquesta informació pugui ajudar a dissenyar i/o millorar els programes sobre els victimaris.
- Durant l'avaluació.
- En aquells espais que permetin tancar la ferida a la víctima. Per exemple, a la mediació post sentència.

3.3.2 Victimaris

Les aportacions recollides entorn com hauria de ser la seva participació, han estat:

- És important recollir la seva opinió, escoltar la seva veu, a l'igual que es planteja en relació a les víctimes.
- Caldria donar veu durant el compliment de la mesura al medi obert.
- Habilitant espais de trobada entre penats i serveis (fires) que facilitin el coneixement dels serveis i/o recursos que té al seu abast.
- Mitjançant grups focals on es treballi cocreant els propis programes educatius.
- Recopilar el feedback sobre la seva intervenció (pre i post). Tenir informació sobre les expectatives i els resultats d'aquesta, repetint també l'aportació referent a les víctimes.
- I novament, igual que s'ha recollit per a les víctimes, habilitant un suport perquè les persones que tinguin alguna discapacitat puguin participar en aquests espais.

En relació al quan, es planteja el següent:

- En el procés de sortida al medi obert, ja que és el moment de major incertesa pel penat.
- El medi obert és quan el penat enfronta les seves expectatives vers la realitat. És molt important conèixer i incorporar aquestes vivències.
- Durant l'avaluació.

3.3.3 Altres observacions

A banda de les aportacions concretes referents a com i quan podrien participar les víctimes i els victimaris en les TPS territorials, també s'han recollit altres reflexions més generals en relació a aspectes a tenir en compte respecte aquests perfils:

- Abans d'abordar com i quan, ens hauríem de plantejar l'objectiu (per a què?). És important tenir clar i consensuat per a què es vol que participin i, a partir d'aquí, poder plantejar la forma i el canal.

- Evitar l'estigmatització que pot comportar la divisió tan clara entre víctimes i victimaris. S'ha de tenir en compte que molts victimaris han estat víctimes també.
- Incloure la perspectiva de gènere com a punt de partida.
- La TPS com a espai de compartició entre víctimes i victimaris que ha de permetre el coneixement i reconeixement mutu: víctimes, victimaris, serveis i recursos existents, necessitats particulars i/o compartides, etc.

4 Annex I. Pissarres virtuals elaborades a través del debat grupal

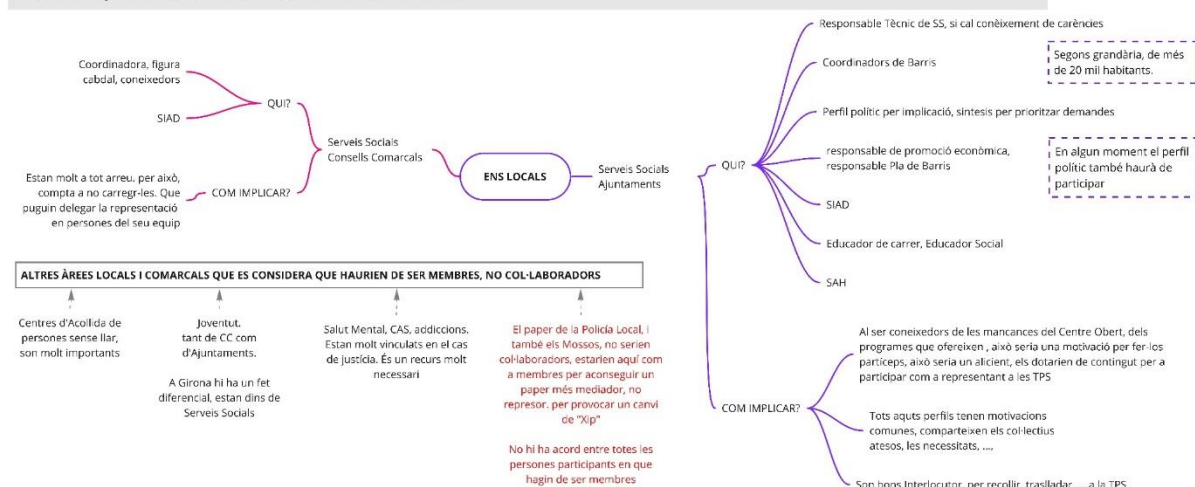
Tal i com s'ha esmentat, el debat grupal s'ha gestionat a través de pissarres virtuals. A continuació es mostren les captures de pantalla de les pissarres amb els resultats del debat.

4.1 Eix 1: Ens locals

PROCÉS PARTICIPATIU TAULES TERRITORIALS DE LA TPS - SESSIÓ TEMÀTIQUES: ACTORS



ENS LOCALS: QUI HA DE SER-NE MEMBRE I COM SE'LS POT IMPLICAR?

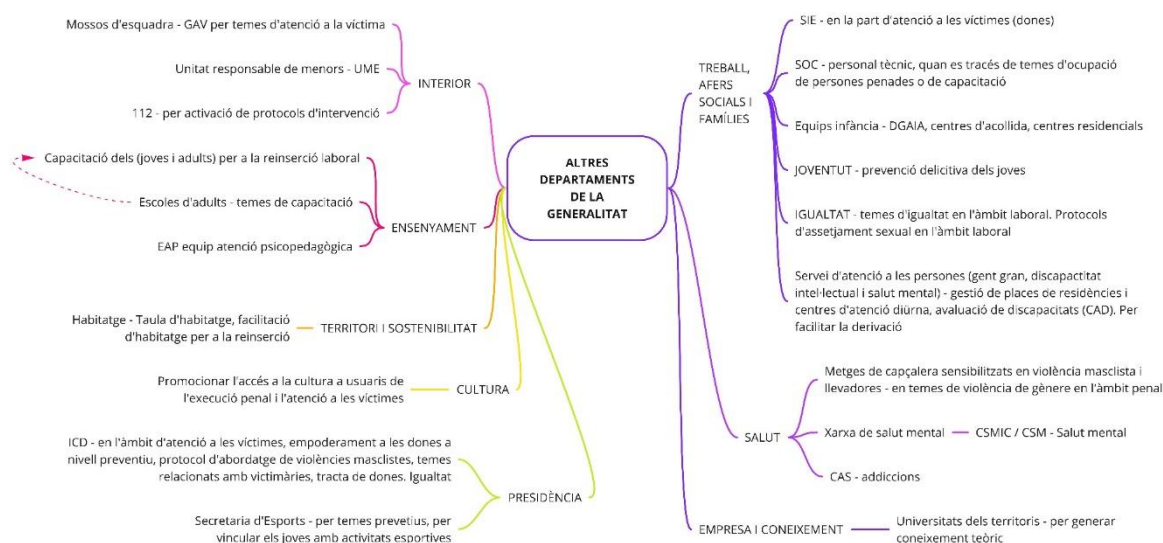


4.2 Eix 2: Altres departaments de la Generalitat

PROCÉS PARTICIPATIU TAULES TERRITORIALS DE LA TPS - SESSIÓ TEMÀTIQUES: ACTORS



ALTRES DEPARTAMENTS DE LA GENERALITAT: QUI, COM I QUAN HAN DE PARTICIPAR I COM SE'LS POT IMPLICAR

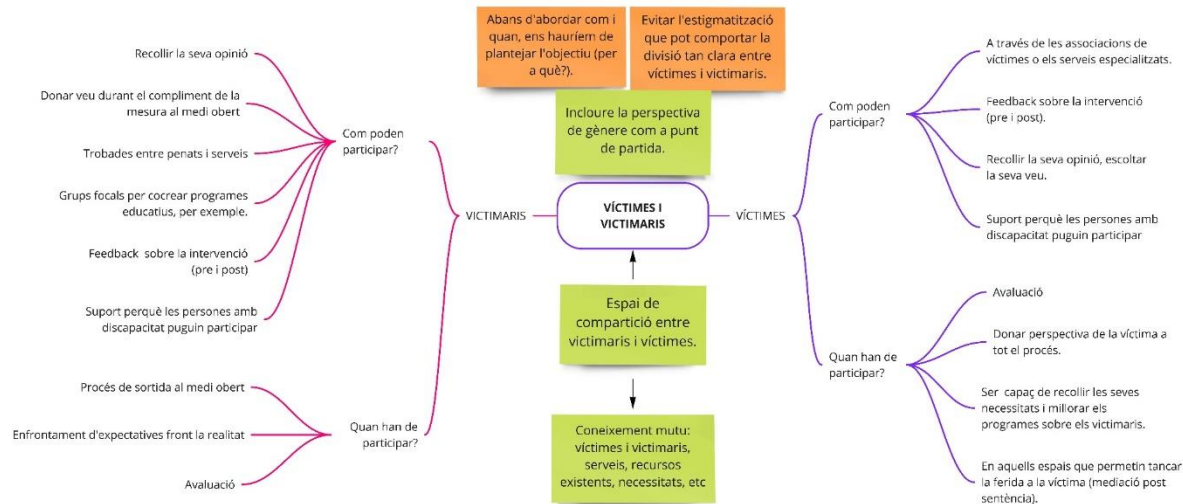


4.3 Eix 3: Víctimes i victimaris

PROCÉS PARTICIPATIU TAULES TERRITORIALS DE LA TPS - SESSIÓ TEMÀTIQUES: ACTORS



VÍCTIMES I VICTIMARIS: COM I QUAN HAN DE PARTICIPAR

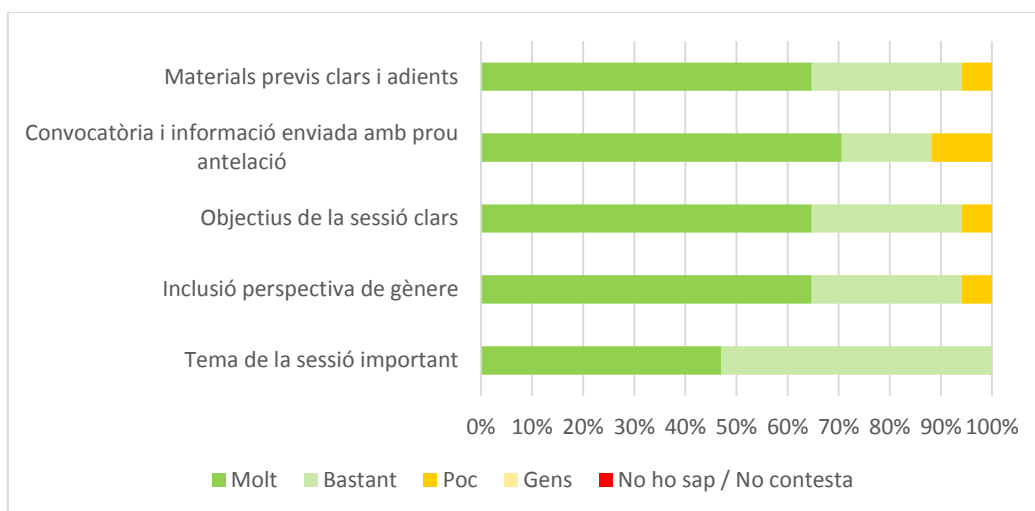


5 Annex II. Resultats de l'enquesta d'avaluació de les sessions

En aquest apartat s'inclouen els resultats de les enquestes d'avaluació de la sessió temàtica Actors. Han respost **17 participants**, fet que representa el 57% dels assistents.

La preparació de les sessions es valora com a bona, ja que pràcticament totes les respostes han coincidit en valorar els diferents elements com a molt o bastant. L'aspecte que acumula més insatisfacció (10% poc) és l'enviament de la convocatòria i informació amb antelació, tot i que també és l'aspecte que acumula més respostes satisfactòries (70% molt). El tema de la sessió important només acumula respostes positives.

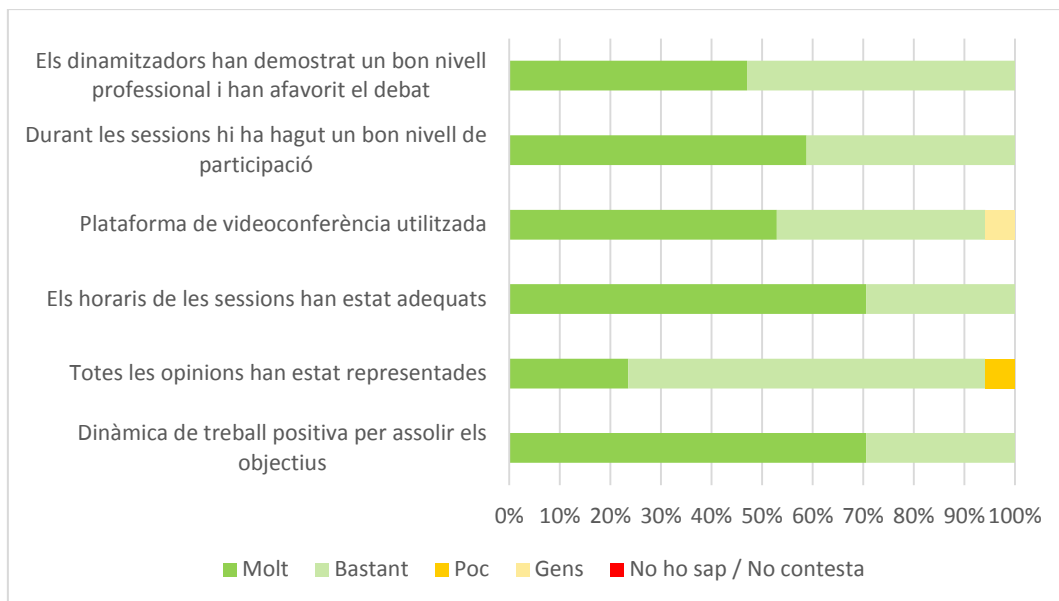
Figura 4.1 Valoració de la preparació de la sessió



Font: Enquesta d'avaluació del procés de participació de les Taules de Participació Social (TPS 7: Temàtica Actors)

L'execució de les sessions obté unes valoracions molt positives. Tots els ítems analitzats aconsegueixen situar l'opció molt per sobre del 40% de resposta, excepte la representació de totes les opinions. Per contra, la suma de les opcions poc i gens no aconsegueix en cap cas superar el 10%. En conjunt, destaca el grau de satisfacció dels participants amb la dinàmica de treball, el nivell de participació durant les sessions i el nivell de professionalitat dels dinamitzadors.

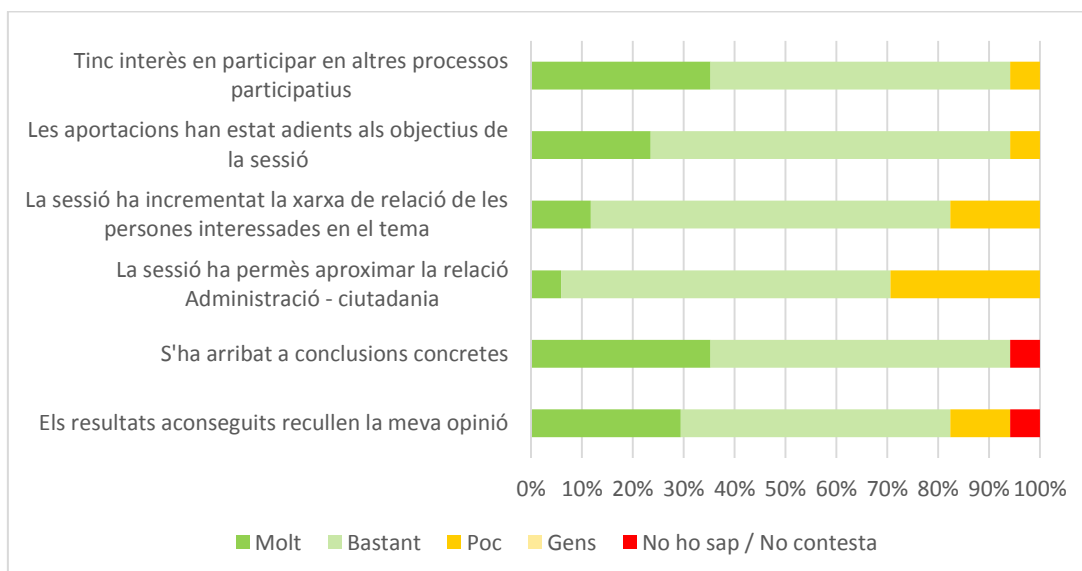
Figura 4.2 Valoració sobre l'execució de les sessions informatives i els tallers participatius



Font: Enquesta d'avaluació del procés de participació de les Taules de Participació Social (TPS 7: Temàtica Actors)

Les expectatives dels participants estaven en bastant acord amb els resultats aconseguits. Tots els aspectes analitzats obtenen una valoració majoritària de bastant. Cal destacar negativament la valoració feta de que la sessió facilités l'aproximació entre administració i ciutadania i l'increment de la xarxa de relació de les persones interessades en la matèria. A la pregunta oberta, no es recullen aportacions.

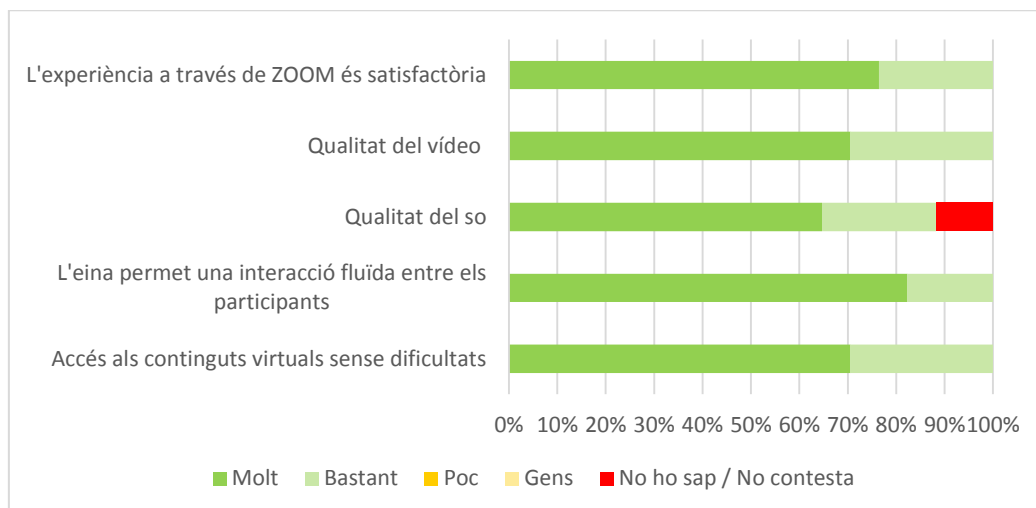
Figura 4.3 Valoració sobre les expectatives respecte dels resultats de la sessió



Font: Enquesta d'avaluació del procés de participació de les Taules de Participació Social (TPS 7: Temàtica Actors)

La valoració dels aspectes virtuals són excel·lents. Tots els aspectes superen el 60% de resposta a l'opció molt. L'aspecte més ben valorat és que l'eina permet una interacció fluïda entre els participants de la sessió. A la pregunta oberta, no es recullen aportacions.

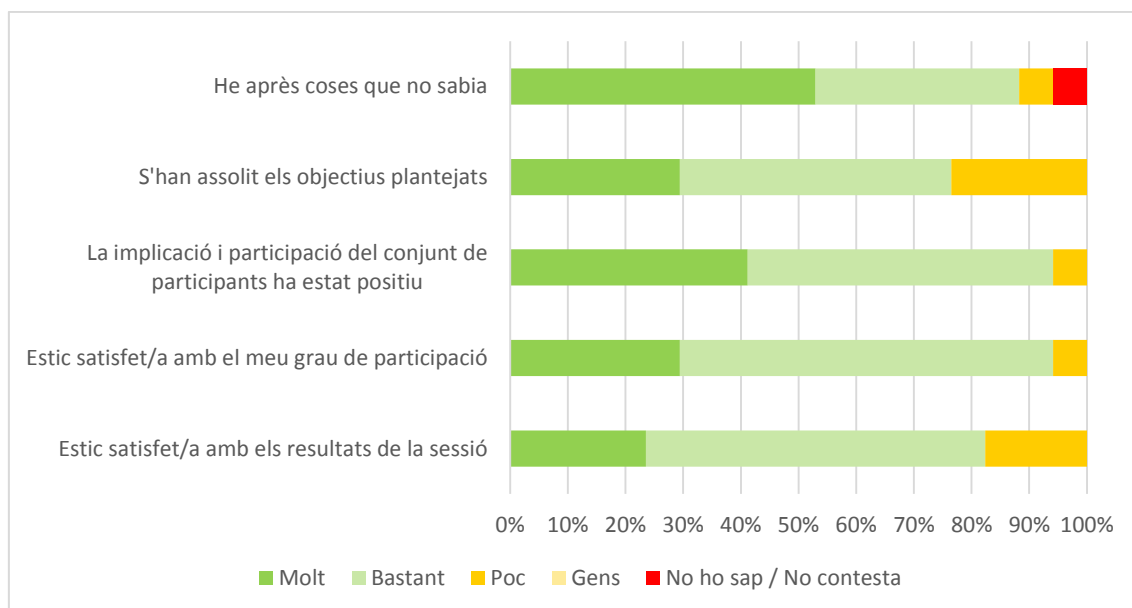
Figura 4.4 Valoració dels aspectes virtuals de la sessió



Font: Enquesta d'avaluació del procés de participació de les Taules de Participació Social (TPS 7: Temàtica Actors)

La valoració global feta pels assistents és bona en la seva majoria, ja que l'opció escollida està en molt o bastant acord de compliment. Tot i això, alguns participants han mostrat poc grau d'acord amb l'assoliment dels objectius plantejats i el grau de satisfacció amb els resultats de la sessió.

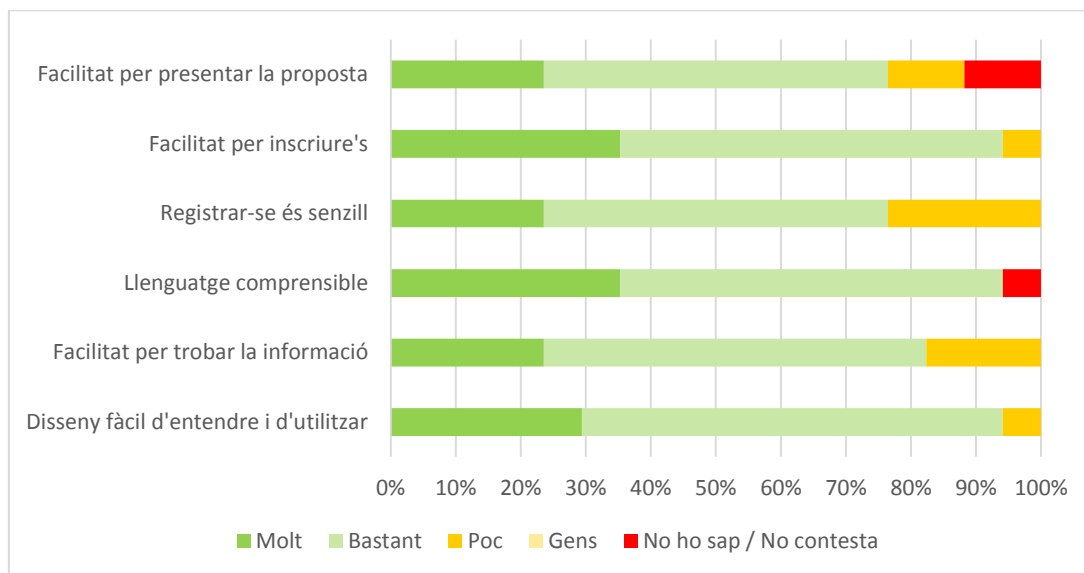
Figura 4.5 Valoració global



Font: Enquesta d'avaluació del procés de participació de les Taules de Participació Social (TPS 7: Temàtica Actors)

La valoració sobre el Portal Participa és bona en termes generals. La majoria de les respostes s'ubiquen a l'opció de resposta bastant. L'aspecte menys satisfactori és el registre a la plataforma, seguit de la facilitat per trobar la informació. Tanmateix, aquesta valoració poc satisfactòria no supera en cap cas, el 25%.

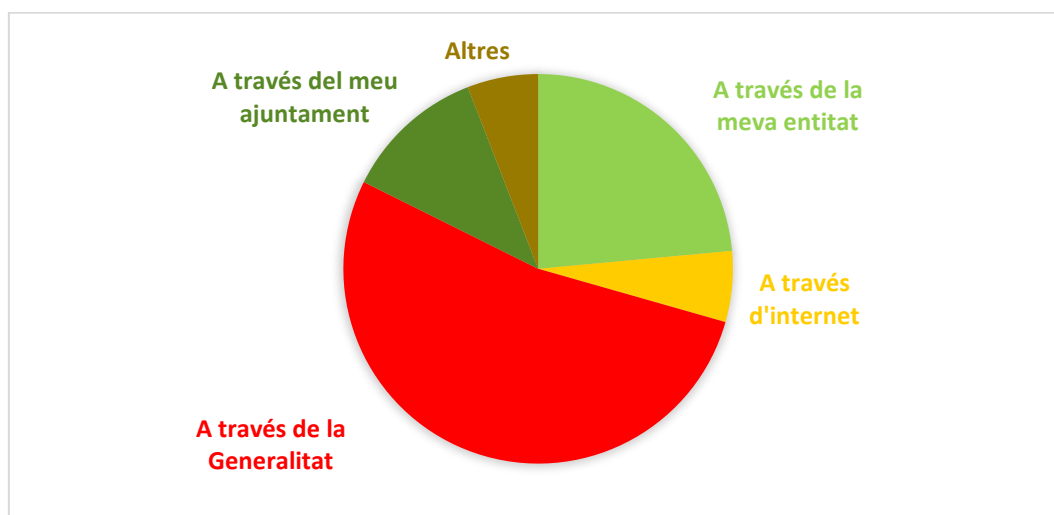
Figura 4.6 Valoració sobre el Portal Participa



Font: Enquesta d'avaluació del procés de participació de les Taules de Participació Social (TPS 7: Temàtica Actors)

Per últim, el principal mitjà d'informació de la convocatòria ha estat a través de la Generalitat (53%), seguit de la pròpia entitat a la que pertanyen (24%).

Figura 4.7 Accés a la convocatòria



Font: Enquesta d'avaluació del procés de participació de les Taules de Participació Social (TPS 7: Temàtica Actors)

participa.gencat.cat

